

Samen herstellen

Een publieksonderzoek naar het
belang van natuur tijdens de
coronacrisis in Nederland

In juli voerde Motivaction in opdracht van Vogelbescherming Nederland¹ een publieksonderzoek uit naar de rol van natuur tijdens de coronacrisis en de (mogelijke) rol van natuur bij het herstel. De resultaten laten zien dat:

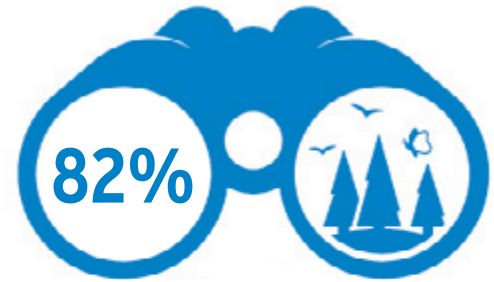
- Veel Nederlanders hebben de intelligente lockdown dragelijker gevonden omdat ze even konden 'ontsnappen' in de natuur (62%).
- De coronacrisis heeft het belang van het beschermen en uitbreiden van natuur in Nederland onderstreept vinden Nederlanders (70%).
- 65% van de Nederlanders geven aan behoefte te hebben aan meer groen in de nabije omgeving en van betere kwaliteit.
- Toegang tot natuur is niet voor iedereen vanzelfsprekend: inkomen en stedelijkheid spelen een rol.
- 73% vindt dat natuur een plek moet krijgen in de economische herstelplannen.

¹ Het veldwerk vond plaats tussen 2 juli en 19 juli en is uitgevoerd door onafhankelijk onderzoeksbureau Motivaction. Het onderzoek is online uitgevoerd. Voor dit onderzoek is een representatieve steekproef van n = 1.049 Nederlanders gerealiseerd. De steekproef is representatief op de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd, opleiding, regio en waardenoriëntatie.

In cijfers: wat betekende natuur voor Nederlanders tijdens de intelligente lockdown en de huidige anderhalve meter samenleving?

- **Natuur** in de directe omgeving is belangrijk voor de gezondheid.
- **82% van de Nederlanders** is het er mee eens dat meer groen en natuur in de directe omgeving bijdraagt aan hoe gezond en gelukkig mensen zich voelen (vs. 8% die dat niet vindt).
- **Volgens 67%** had je een voordeel als je dichtbij natuur woonde tijdens de lockdown periode.
- **70% van de Nederlanders** vindt dat de coronacrisis heeft aangetoond dat het belangrijk is om natuur te beschermen en uit te breiden (15% is het daarmee oneens).

van de Nederlanders is het er mee eens dat **meer groen en natuur** in de directe omgeving bijdraagt aan **hoe gezond en gelukkig mensen zich voelen**.

70% vindt dat de **coronacrisis heeft aangetoond** dat het belangrijk is om **natuur te beschermen en uit te breiden**.

- **60%** ervoer in de natuur zijn als een belangrijke bron van comfort/steun.
- **62%** geeft aan dat het bezoeken van natuur belangrijk was voor de eigen gezondheid en welzijn tijdens de lockdown periode en nu tijdens de anderhalve meter samenleving.
- **Volgens 59%** zal de mentale veerkracht van Nederlanders toenemen (bij toekomstige pandemieën) als natuur beter beschermd wordt en de hoeveelheid natuur wordt uitgebreid.

De meeste Nederlanders hebben (stads)natuur in de nabije omgeving.

60% van de Nederlanders woont op minder dan 10 minuten wandelen van (stads)natuur. Hieronder vallen alle groene plekken in de buurt met bomen, planten en dieren. 31% moet tussen de 10 en 30 minuten wandelen om bij een groene plek te komen.

72% van de Nederlanders heeft beschikking tot een tuin (voor en/of achtertuin, gedeelde tuin, etc.). Nederlanders die geen tuin tot hun beschikking hebben wonen minder vaak dicht in de buurt van groen. Deze groep geeft:

- ...vaker aan dat de dichtstbijzijnde **natuur te ver van hun huis is** om er heen te kunnen wandelen (26% vs. 9% onder Nederlanders met een tuin).
- ...vaker aan dat ze tijdens de lockdown **niet zo veel tijd in de natuur** hebben kunnen doorbrengen **als ze hadden gewild** (42% vs. 29% onder Nederlanders met een tuin).
- ...vaker aan dat **natuur een belangrijke bron van comfort** voor hen is (26% vs. 19% onder Nederlanders met een tuin).

72% van de Nederlanders heeft beschikking tot een tuin.

Toegang tot natuur minder vanzelfsprekend in sterk stedelijke gebieden.

Nederlanders die in zeer sterk stedelijk gebied wonen hebben minder vaak de beschikking tot een tuin (41%) en vaker een balkon (53% vs. 27% Nederlands publiek) tot hun beschikking.

Zij wonen ook minder vaak dicht in de buurt van een groene plek.

Deze groep Nederlanders geeft wel vaker aan dat ze meer behoefte hebben aan natuur om zich heen. Ze geven vaker aan dat tijd doorbrengen in de natuur belangrijk voor ze was (66% vs. 60% Nederlands publiek) en dat het hen niet gelukt is om de hoeveelheid tijd door te brengen in de natuur als ze graag hadden gewild (43% vs. 33% Nederlands publiek).

Huishoudens met een lager inkomen wonen verder van groen en natuur af.

Nederlanders met een beneden modaal gezinsinkomen hebben het minst vaak een tuin tot hun beschikking (68%); Nederlanders met een bovenmodaal gezinsinkomen juist vaker (79%).

- **73% van de huishoudens met een boven modaal inkomen** (meer dan € 43.500 per jaar) woont op minder dan 10 minuten loopafstand van de dichtstbijzijnde toegankelijke natuur (87% woont op maximaal 20 minuten loopafstand).
- **55% van de Nederlanders met een beneden modaal inkomen** (minder dan € 36.500 per jaar) woont op minder dan 10 minuten loopafstand van de dichtstbijzijnde toegankelijke natuur (79% woont op maximaal 20 minuten loopafstand).

73% van de huishoudens met een **boven modaal inkomen** (meer dan € 43.500 per jaar)...

55% van de huishoudens met een **beneden modaal inkomen** (minder dan € 36.500 per jaar)...

...woont op minder dan 10 minuten loopafstand van de dichtstbijzijnde toegankelijke natuur.

Meer oog voor natuur en meer behoefte aan natuur.

- **47%** heeft geprobeerd om vaker de natuur in te gaan tijdens de intelligente lockdown.
- **42%** is sinds de corona-epidemie vaker een wandeling gaan maken dan gewoonlijk; **23%** is vaker de natuur ingegaan.
- **49%** heeft sinds de start van de intelligente lockdown **meer oog gehad voor natuur** (zoals vogels, vogelgeluiden, vlinders, bloemen, bomen, etc.) in de eigen woonomgeving dan normaal.

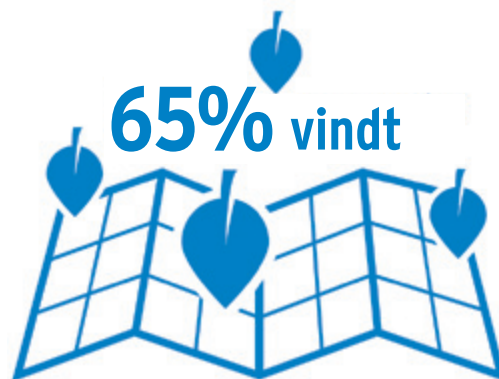
49% heeft sinds de start van de intelligente lockdown meer oog en oor gehad voor natuur.

geeft aan dat het voor hen belangrijk was om **tijd door te kunnen brengen in de natuur** tijdens de intelligente lockdown.

- **54%** heeft tijdens de lockdownperiode meer vogels gezien en vogelgeluiden gehoord dan normaal.
- **60%** geeft aan dat het voor hen **belangrijk was om tijd door te kunnen brengen in de natuur** tijdens de intelligente lockdown.

- **53%** is van plan om in de huidige anderhalve meter samenleving vaker groen en natuur op te zoeken.
- **65%** vindt dat de coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat er in Nederland **meer behoefte is aan groen en natuur in de eigen buurt**.

dat de **coronacrisis duidelijk heeft gemaakt** dat er in Nederland **meer behoefte is aan groen en natuur in de eigen buurt**.

Kwaliteit van stadsgroen moet omhoog.

- 75% vindt dat de Nederlandse overheid het aantal parken en natuurgebieden in Nederland moet uitbreiden.
- 84% vindt dat de Nederlandse overheid en stadsbesturen de kwaliteit van het stadsgroen en de natuur moeten verbeteren (vs. 6% die dat niet vindt).

Natuur moet een plek krijgen in de economische herstelplannen.

- 82% vindt niet dat snelle economische groei ten koste mag gaan van natuur (vs. 10% die dat wel vindt).
- 73% vindt dat het investeren in uitbreiding van groen en natuur een onderdeel moet zijn van de economische herstelplannen.
- 59% gelooft dat verbetering van de natuur en de biodiversiteit zal bijdragen aan het economische herstel van Nederland.

Andere opvallende uitkomsten:

- 36% heeft zelf meer gedaan om natuur in de tuin te ondersteunen (59% heeft dat niet gedaan).
- 16% ondersteunt nu vaker publieke acties voor natuur (76% doet dat niet).
- 33% heeft niet zoveel tijd in de natuur kunnen doorbrengen als ze graag hadden gewild (vs. 57% die wel de tijd heeft kunnen besteden die ze wilden).
- 25% vond het moeilijker om tijd buitenshuis door te brengen en te genieten van natuur (vs. 66% die dat niet moeilijker vond).
- 14% ervaart dat de dichtstbijzijnde natuur te ver is om er heen te kunnen lopen (vs. 80% die dat niet heeft).
- 22% vond het vervelend dat hij/zij niet zijn of haar favoriete plekken kon bezoeken in de natuur (vs. 53% die dat niet had).
- 47% voelde zich gelukkiger als ze in de natuur waren tijdens de intelligente lockdown periode en de huidige anderhalve meter samenleving (vs. 33% die zich niet gelukkiger voelt).
- 63% vindt dat kwetsbare natuur altijd moet worden ontzien, ook bij bouwprogramma's voor woningnood (vs. 8%).
- 51% vindt landbouwgebieden een betere plek voor het plaatsen van zonnepanelen dan natuurgebieden.
- 72% vindt daken en industrieterrein veel betere plekken voor zonnepanelen dan landbouwgebieden.
- 75% vindt dat provincies moeten investeren in landschapselementen die horen bij de streek.
- 54% maakt zich zorgen om de huidige toestand van het klimaat (vs. 14% die zich geen zorgen maakt).
- 45% maakt zich zorgen om de hoeveelheid stikstofvervuiling in de natuur (vs. 19% die zich geen zorgen maakt).
- 45% maakt zich zorgen om de biodiversiteit van de natuur in Nederland (vs. 13% die zich geen zorgen maakt).

Reactie Vogelbescherming Nederland.

Toegankelijke natuur voor iedereen.

De resultaten van dit onderzoek laten zien dat Nederlanders veel behoefte hebben aan toegankelijke natuur bij hun in de buurt. In de chaotische en stressvolle tijd aan het begin van de coronacrisis waren het de groene plekken waar Nederlanders zich even konden opladen. Voor Vogelbescherming Nederland onderstreept dit hoe belangrijk het is om te investeren in groen. Hierbij denkt Vogelbescherming niet alleen aan natuurgebieden en nationale parken, maar ook aan stadsparken en een natuurrijker boerenland. Het moet voor iedereen mogelijk zijn om in zijn of haar nabije omgeving een plek te hebben waar hij of zij tot rust kan komen en genieten van natuur, ongeacht economische status en stedelijkheid. Tegelijkertijd hebben veel vogels en andere diersoorten rust nodig. Het is daarom belangrijk dat er geïnvesteerd wordt in uitbreiding van groen en natuur waardoor er ruimte is voor zowel mensen als dieren.

Met het oog op de toekomst wil Vogelbescherming de Nederlandse overheid meegeven om zich niet alleen te concentreren op economische herstel, maar vooral ook te kijken naar wat Nederlanders nodig hebben om zich mentaal weerbaarder te maken.

Ruimte voor natuur bij transitie.

Naast de waarde van natuur voor mensen persoonlijk heeft Motivaction de waarde van natuur in relatie tot de energietransitie en de uitbreiding van steden onderzocht. Hieruit blijkt dat veel mensen het belangrijk vinden dat natuur ontzien moet worden bij aanpassingen rondom deze grote thema's. Zo vindt bijna 3 op de 4 Nederlanders (72%) dat daken en industrieterreinen betere plekken zijn voor zonnepanelen dan natuurgebieden, 51% vindt daarnaast ook landbouwgebieden beter geschikt voor het plaatsen zonnepanelen dan in de natuur. 63% vindt dat kwetsbare natuur ontzien moet worden bij bouwprogramma's voor woningnood. Vogelbescherming roept de Nederlandse politiek op hier bij de planvorming rekening mee te houden.

